

ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น

The Study of Contextual Problems of Learning and Skills of Local Community

พระครูปลัดบุญช่วย โชติวีโส

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Phrakhrupalad Boonchuay Chotivungso

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khonkaen Campus

E-mail: boonchuay.cho@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น (2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น โดยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารชุมชน และผู้ช่วยผู้บริหารชุมชน จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือด้านการเรียนรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี รองลงมา คือด้านการเรียนรู้และทักษะการทำงานเป็นทีม และการเรียนรู้และด้านทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือด้านการเรียนรู้และทักษะการตัดสินใจ

2. แนวทางการพัฒนาการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ผู้บริหารชุมชนควรเป็นผู้ที่ก้าวหน้าเทคโนโลยี สามารถจัดหาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ภายในชุมชน ใช้แนวทางการมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีหลักธรรมในการแก้ปัญหาและ

* ได้รับบทความ: 21 ตุลาคม 2565; แก้ไขบทความ: 28 พฤศจิกายน 2565; ตอรับตีพิมพ์: 9 ธันวาคม 2565

เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาให้ถูกจุดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชนท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการกระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงความคิดเห็น มีทักษะที่ดีในการสื่อสาร มีการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารประสานงานที่ชัดเจน เพื่อเพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: การเรียนรู้ทักษะ; ชุมชนท้องถิ่น

Abstract

This research aims to (1) study the conditions of learning context problems and Skill of local communities (2) to propose guidelines for the development of study of contextual problems Learning and skills of local communities using a combination of research methods. Examples groups are: 269 community executives and community executives. The tools used in the research are: The questionnaire had a total confidence value of 0.96 and a structured interview. The statistics used in the study were frequency, percentage, average, and standard deviation.

The research found that

1. The problem conditions of learning context and skills of local communities. Overall, there are The highest level of practice and the most practical aspects are learning and using skills. Technology is followed by learning and teamwork skills and learning and learning. Communication skills, respectively. The areas with the lowest practice are learning and skills.

2. Development Guidelines for the Study of Learning Context and Community Skills Problems Local, community leaders should be able to keep up with the technology and provide the technology to Use. Manage various aspects within the community. Use participation and commentary guidelines. Together, there are principles to solve the problem and to choose the right solution. The greatest benefit to the organization is the efficient management of resources in the local community. There is a way to motivate creative and bold personnel to express their opinions and skills. Good communication. Technology is used to communicate clearly, to increase the number of people in the network Operational Standards

Keywords: Learning; Community

บทนำ

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้ง 12 ฉบับที่ผ่านมายังมีข้อบกพร่องที่พบซึ่งเป็นปัญหาที่รัฐต้องปรับเปลี่ยนแผนพัฒนาฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง สอดรับกับการปฏิรูปประเทศที่มุ่งสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2504 - 2509) จังหวัดขอนแก่นถูกกำหนดให้เป็นเมืองสำคัญและเป็นเมืองศูนย์กลางด้านต่าง ๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีการวางรากฐานการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งได้รับการพัฒนาองค์ประกอบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับบทบาทการเป็นเมืองศูนย์กลางของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ (Regional Center) ขาวขอนแก่นร่วมสร้างเมืองอย่างสร้างสรรค์ และมีความอัจฉริยะ ด้วยสมอง เงินทุน และการลงมือทำของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2557)

การอยู่ในชุมชนสังคมมีความแตกต่างและหลากหลาย ทั้งในด้านของความรู้สึนึกคิด ความต้องการ ทำให้มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและจะทำให้เกิดการพัฒนาในขณะเดียวกัน ก็เกิดปัญหาห้วงหาญกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ตอบสนองต่อความต้องการ เพื่อบรรลุประโยชน์และความสำเร็จที่เป็นจุดหมาย ต้องอาศัยการร่วมแรงร่วมใจระหว่างกันเป็น สิ่งสำคัญ สื่อกลางที่สำคัญในการช่วยประสานคนในชุมชนให้เกิดความร่วมแรงร่วมใจ คือ “ผู้นำ ชุมชน ท้องถิ่น” ซึ่งเป็นบุคคลที่มากช่วยประสานกำลังแรงใจและสมองในการทำงานร่วมกันให้เป็นไปในทางที่ดี งานด้านการพัฒนาทักษะชุมชนในท้องถิ่นผู้นำชุมชนถือได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญ มีความรู้ความ สามารถที่จะระดมทรัพยากรในด้านต่างๆ เพื่อใช้ในกิจกรรมการพัฒนาเพื่อให้งานพัฒนานั้นไปสู่จุดหมาย สามารถจะนำพาท้องถิ่นไปสู่การพัฒนาทักษะที่มีความเหมาะสมและเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาในระดับประเทศเข้าสู่อาเซียนซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายความมั่นคงของชาติ ผู้นำชุมชนต้องอาศัยคุณลักษณะเฉพาะตัวโดยมีองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนมีคุณธรรม เช่น ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ความโอบอ้อมอารี เป็นที่ยอมรับในชุมชน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความสามารถประสานงานเจรจาต่อรองเรื่องต่าง ๆ ได้ดี ฐานะค่อนข้างมั่นคง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

การพัฒนาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แต่บทบาทของผู้นำชุมชนก็ยังไม่สามารถทำให้การพัฒนาในท้องถิ่นประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากผู้นำชุมชนบางคนไม่ได้เข้ามามีบทบาทอย่างจริงจัง ขาดความเสียสละในการอุทิศเวลาทำงานและเข้ามามีส่วนร่วมกันสร้างความมั่นคงผู้นำชุมชนท้องถิ่น เป็นผลให้ประชาชนของแต่ละชุมชนไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาดัง ๆ เท่าที่ควร รวมทั้งยังไม่มีส่วนร่วมกับท้องถิ่นในการร่วมกิจกรรมและขาดความเข้าใจกัน ทำให้การปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ไม่ประสบผลสำเร็จตามมา การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนมีความ

สำคัญต่อความสำเร็จในการปกครองและสร้างความมั่นคงอย่างยิ่ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่มีความสำคัญ ดังนั้นการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่นจึงต้องเริ่มจากผู้นำชุมชนจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะผู้นำชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ เป็นการพัฒนาทักษะการของชุมชนให้ทันสมัยเปิดโอกาสให้ชุมชนช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับชุมชนให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังส่งเสริมให้ชุมชนเรียนรู้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

คณะผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย จำนวน 4 หมู่บ้าน 1) บ้านท่ามะเดื่อ หมู่ที่ 7 ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น 2) บ้านยางหย่อง หมู่ที่ 3 ตำบลโคกสี อำเภอมือเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 3) บ้านบ้านบึงแก หมู่ที่ 4 ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 4) บ้านบึงเป้ง ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยได้กำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Random Selection) ซึ่งคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) บ้านท่ามะเดื่อ หมู่ที่ 7 ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น 2) บ้านยางหย่อง หมู่ที่ 3 ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 3) บ้านบ้านบึงแก หมู่ที่ 4 ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 4) บ้านบึงเป้ง ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในประเด็นของการกำหนดรูปแบบและกระบวนการท้องถิ่น แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะผู้นำชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เบื้องต้นนอกจากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรในพื้นที่จำนวน 1,015 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบเนื้อหาในการศึกษานี้ ได้แก่ ท้องถิ่นแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะผู้นำชุมชนท้องถิ่น

ระยะที่ 1 รูปแบบการวิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ

การศึกษาเกี่ยวข้องกับศึกษาวิธีคิดและบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบจากเอกสาร (Documentary Research) จากข้อมูลปฐมภูมิในพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปีพุทธศักราช 2539 และข้อมูลทุติภูมิ (Secondary Source) ในหนังสือวิทยานิพนธ์บทความทางวิชาการและงานวิจัยอื่น ๆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 พื้นที่ศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาวิจัยในลักษณะของการส่งเสริมการเรียนรู้และการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้และทักษะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ของพื้นที่กรณีศึกษาใน 4 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านท่ากระเสริม บ้านโคกสี บ้านบึงเป้ง บ้านบึงแก

ระยะที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับกรวิจัยไปทำการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ส่วน คือ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเรียนปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของ เนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน 5 รูป/ท่าน

ส่วนที่ 2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบแก้ไขแล้ว ทำการทดสอบ (Try Out) จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างวัดที่เป็นแหล่งชุมชนท้องถิ่น เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ ตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด

ส่วนที่ 3 ปรับปรุงแบบสอบถาม โดยมีการทำให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับการนำไปใช้จริงต่อไปในการวิจัยที่สมบูรณ์

ระยะที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 นำหนังสือขออนุญาตเข้าทำการศึกษาวิจัยจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังประชาชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อนัดหมายในการสัมภาษณ์และการเข้าศึกษาในพื้นที่ จัดทำเอกสารสนทนากลุ่ม Focus Group

ส่วนที่ 2 การเข้าศึกษาในพื้นที่แจกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ โดยกิจกรรมดังนี้ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) ผู้นำชุมชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน ศักยภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น

ระยะที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้มีการศึกษาในพื้นที่หมู่บ้านทั้ง 4 หมู่บ้าน การสัมภาษณ์ และได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เน้นการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนดังต่อไปนี้แบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมจากชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 269 คน และได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากประชาชนที่ได้จากสูตรของ (Krejcie & Morgan) โดยมีขั้นตอนการศึกษาวเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากทุกฝ่ายดังกล่าว โดยการเชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีที่ได้กล่าวแล้ว เพื่อให้เห็นชุดความรู้ กระบวนการ 2) แนวทางการพัฒนาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

ระยะที่ 7 การนำเสนอผลการศึกษาวจัย

การนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในลักษณะการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) ประกอบตารางและการพรรณนาความประกอบการบรรยายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานชุมชนหมู่บ้านท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น รูปแบบและศักยภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

ระยะที่ 8 สรุปผลการศึกษาวจัย

การศึกษาวจัย "ศักยภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น" เป็นการวิจัยแบบผสมผสานที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างที่ชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,015 คน และได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากประชาชนที่ได้จากสูตรของ (Krejcie & Morgan) ได้จำนวน 269 คน โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก (Interviews) เป็นเครื่องมือในการศึกษาแล้วนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการวิจัยมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจงความถี่ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นต้น เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาแล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ในเชิงคุณภาพ เพื่ออธิบายผลการวิจัยตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้าน

ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้ และทักษะของชุมชนท้องถิ่น	ระดับปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านการเรียนรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี	4.69	0.37	มากที่สุด	1
2. ด้านการเรียนรู้และทักษะการทำงานเป็นทีม	4.68	0.42	มากที่สุด	2
3. ด้านการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหา	4.47	0.45	มาก	4
4. ด้านการเรียนรู้และทักษะการตัดสินใจ	4.33	0.28	มาก	5
5. ด้านการเรียนรู้และทักษะการสื่อสาร	4.54	0.40	มากที่สุด	3
รวม	4.54	0.39	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น โดยภาพรวม ($\bar{x} = 4.54$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ การเรียนรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.69$) รองลงมา คือ การเรียนรู้และทักษะการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.68$) และการเรียนรู้และทักษะการสื่อสารตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ การเรียนรู้และทักษะการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.33$)

1. ขั้นตอนการสังเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

1. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นและได้ผ่านการตรวจวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญนำไปทดลองใช้แล้วนำกลับมาแก้ไข จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ จากกลุ่มเป้าหมาย

2. ลักษณะแบบสัมภาษณ์ประกอบไปด้วย 2 ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อทราบถึง ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น

3. ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้วิธีนัดหมายบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทีละคน ได้มีการพูดคุยทั้งในประเด็นที่เป็นคำถามและประเด็นอื่น ๆ เพื่อเสริมความชัดเจนของข้อมูลการสัมภาษณ์ ดังนั้นในการนำเสนอผลผู้วิจัยจึงขอใช้เฉพาะตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์ในการอ้างอิงส่วนรายชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยได้แสดงไว้ในภาคผนวกแล้ว

4. การสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะทางการพัฒนาศึกษาสภาพปัญหา
บริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ร่วมกับผลการวิจัยตอนที่ 3 แบบ
ปลายเปิดจากแบบสอบถาม เพื่อสรุปได้แนวทางการพัฒนาศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะ
ของชุมชนท้องถิ่น

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น
จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารชุมชนท้องถิ่น จำนวน 10 คน โดยพิจารณาจากตำแหน่ง ประสบการณ์
ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และระดับการศึกษามีวุฒิมัธยมศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป เลือกกลุ่ม
เป้าหมาย จำนวน 4 หมู่บ้าน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) เกี่ยวกับ
แนวทางในการพัฒนาศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น มีลักษณะ
เป็นคำถามปลายเปิด open questions แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สรุปเป็นแนวทางการพัฒนา
ศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่นทั้ง 5 ด้านในการสัมภาษณ์เรียงลำดับ
ได้ดังนี้

1. ด้านการเรียนรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี Learning and technology skills แนวทาง
การพัฒนาศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ด้านการเรียนรู้และการใช้
เทคโนโลยี ซึ่งมีบทความรายละเอียดการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผู้บริหารชุมชนควรเป็นผู้ที่ก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สามารถจัดหาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร
จัดการด้านต่าง ๆ ภายในชุมชน รวมไปถึงใช้เทคโนโลยีจัดทำข้อมูลสารสนเทศของชุมชน ผู้บริหารชุมชน
ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมผู้บริหารควรส่งเสริม
สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีการประสานความร่วมมือโดยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สอดคล้องกับงานวิจัย
ของ (เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก, 2557) เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการกับชุมชนอื่นควรใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ

2. ด้านการเรียนรู้และทักษะการทำงานเป็นทีม Learning and teamwork skills แนวทาง
การพัฒนาทักษะศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ด้านการเรียนรู้และ
การทำงานเป็นทีม ซึ่งมีบทความรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้ผู้บริหารชุมชนควรเป็นผู้นำในการกระตุ้น
ให้ชุมชนท้องถิ่นทำงานร่วมกัน ให้กำลังใจ และขวัญกำลังใจแก่คณะครูอย่างทั่วถึง รวมถึงควรเป็นผู้สร้าง
บรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการปฏิบัติงานแก่คณะผู้ทำงานในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิสิทธิ์
หอมสมบัติ, 2556) การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างมีการระดมความคิดและ
หาทางเลือกใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานร่วมกันกับบุคลากรในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนส่งเสริม
ให้สมาชิกในทีมทุกคนมีการประสานงานกันในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของประสานแนวทาง
การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบให้บุคลากรสมควรให้ออกาสครูหรือทีมงานชี้แจงและประชาสัมพันธ์โครงการ
ต่อที่ประชุมครูเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วม

3. ด้านการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหา Learning and problem-solving skills แนวทางการพัฒนาทักษะศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ด้านการเรียนรู้และการแก้ปัญหา ซึ่งมีบทความรายละเอียดการสัมภาษณ์กับผู้บริหารชุมชนสามารถคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์โดยต้องมีแนวทางในการวางแผนการทำงานเป็นระบบมีการวิเคราะห์ปัญหาใช้การวัดและประเมินผลและมีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน นำทฤษฎีความรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้สอดคล้องกับความทันสมัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่รับฟังข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา และเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นที่ยอมรับของบุคลากรทุกฝ่ายชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (กนิษฐา ทองสมุทร, 2561) รวมไปถึงสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจจะเกิดปัญหาขึ้นในชุมชนและแก้ปัญหานั้น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถแก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ ผู้บริหารชุมชนสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี มีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและหาสาเหตุของปัญหาได้สามารถเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์

4. ด้านการเรียนรู้และทักษะการตัดสินใจ Learning and Decision Making Skills แนวทางการพัฒนาทักษะศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ด้านการเรียนรู้และการตัดสินใจ ซึ่งมีบทความรายละเอียดการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผู้บริหารชุมชนท้องถิ่นควรให้โอกาสครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และตัดสินใจใช้อำนาจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตัดสินใจในการทำงานเร่งด่วนได้อย่างมีเหตุผลผู้บริหารมีการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการกระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับงานวิจัย (ศศิตา เพลินจิต, 2558) ส่งเสริมให้บุคลากรนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถประยุกต์และบริหารจัดการตามสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบคิดสร้างสรรค์ข้อมูลได้รวดเร็ว

5. ด้านการเรียนรู้และทักษะการสื่อสาร Learning and communication skills แนวทางการพัฒนาทักษะศึกษาสภาพปัญหาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ด้านการเรียนรู้และการสื่อสาร ซึ่งมีบทความรายละเอียดการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผู้บริหารชุมชนท้องถิ่นควรมีทักษะที่ดีในการสื่อสาร สามารถมอบหมายงานผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการสื่อสารผ่านสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมไปถึงการใช้การสื่อสารในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานได้เป็นอย่างดีผู้บริหารมีการพัฒนาความเป็นผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา ใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ให้ความสัมพันธ์กับทุกคนอย่างเสมอภาคกัน สอดคล้องกับงานวิจัย แพรดาว สนองพันธ์, 2557) และมีวิธีการสื่อสารสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำอย่างชัดเจน รวมทั้งนำเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่ายทำให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและมีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานเพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยศึกษาสภาพปัญหาการบริหารเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่นมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านผู้บริหารมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนท้องถิ่นมีการกำหนดนโยบาย การกำหนดพันธกิจและเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณภาพ ผู้บริหารต้องอาศัยทักษะทางเทคโนโลยีเพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการต้องอาศัยเทคโนโลยีในการติดต่อประสานงานได้อย่างรวดเร็วและทันเวลา ทำให้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลง สามารถทำงานได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยนต์ เพาพาน (2559) ได้ศึกษาผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะการกระตือรือร้น

2. ด้านการเรียนรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารรู้จักจุดมุ่งหมายและผลโดยส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี พัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ในปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในการบริหารการศึกษา การบริหารจัดการและการเรียนการสอน ความทันสมัยต่าง ๆ ช่วยให้เราสามารถบริหารจัดการ และลดขั้นตอนการทำงานได้ สามารถจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นสารสนเทศในการทำงานได้อย่างเป็นระบบและเรียกใช้งานได้สะดวกและง่ายขึ้น ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการสั่งการให้ครูปฏิบัติงานได้ในทุกที่ อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก (2557) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านให้ความสำคัญกับเทคนิคการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านยึดเป้าหมายเดิมแต่ด้วยสิ่งใหม่ ๆ ด้านเน้นการกระทำ ด้านเป็นที่เสี่ยง และด้านให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านยึดเป้าหมายเดิมแต่ด้วยสิ่งใหม่ ๆ และด้านให้ความสำคัญกับเทคนิคการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ด้านการเรียนรู้และทักษะการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารชุมชนรู้จักประมาณใจและความไว้วางใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานแก่ทีมงาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารสถานศึกษานั้นนอกจากผู้บริหารแล้ว ทีมงานที่ช่วยให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาสถานศึกษาที่สำคัญคือ คณะครู เพราะฉะนั้นผู้บริหารต้องมีทักษะของการทำงานเป็นทีม รู้จักสร้างทีมงานให้เข้มแข็ง รู้จักกระตุ้นให้ทีมงานร่วมกันทำงานอย่างเต็มที่ ให้โอกาสให้ทีมงานได้แสดงศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มความสามารถและมอบหมายงานรวมถึงให้อำนาจในการตัดสินใจให้กับทีมงานอย่างเต็มที่ และให้ความไว้วางใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานแก่ทีมงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของกณิษฐา ทองสมุทร (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นทักษะด้านการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค ทักษะด้านความรู้ความคิด

ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการศึกษาและการสอน
ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล

4. ด้านการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหา โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารรู้จักบุคคลโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีทักษะในการแก้ปัญหาที่ดี ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา การจัดการกับปัญหาเป็นไปด้วยวิธีที่สร้างสรรค์ ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีวิธีการที่ดีในการแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ โดยที่ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลหรือหลักฐานที่มีอยู่จริง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และสามารถเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส (อุยวงศ์) (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำในกระบวนทัศน์ใหม่ Role of Leader in the New Paradigm ผลการศึกษา พบว่า การเป็นผู้นำที่ดีในกระบวนทัศน์ใหม่ต้องมีความเข้าใจในเรื่องกระบวนทัศน์หรือ Paradigm สำหรับประเทศไทยนั้นก็ยังอยู่ในระหว่างเปลี่ยนแปลงเหมือนกระบวนทัศน์อีกหลาย ๆ อย่าง ที่ยังไม่ตกผลึก ยังไม่ชัดเจนทุกคนจึงรู้สึกยากลำบากและก่อให้เกิดความขัดแย้ง และเมื่อถึงวิธีการจัดการความขัดแย้งในกระบวนทัศน์ที่ใช้กระบวนทัศน์การแก้ปัญหาข้อพิพาททางเลือก หรือการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ก็เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ใหม่ที่สังคมยังไม่ค่อยเข้าใจ และก็ไม่ใช่วิทยาศาสตร์สามารถจะทำการทดลองซ้ำโดยใคร ๆ ก็ได้ให้ได้ผลมาเหมือนกัน แต่เป็นกระบวนทัศน์ทางสังคมที่ต้องการทักษะเฉพาะตัว ที่ต้องฝึกฝนเหมือนกับกระบวนทัศน์ ทางกีฬา ทางดนตรีและอีก หลาย ๆ อย่าง

5. ด้านการเรียนรู้และทักษะการตัดสินใจ โดยภาพรวม ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารรู้จักชุมชนเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาการทำงานด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นผู้บริหารให้ออกาสบุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และผู้บริหารยุคใหม่นั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถรอบด้าน เพราะต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การพัฒนาชุมชนในยุคนี้จึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่เก่ง มีความรู้รอบด้าน สามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้โดยมีข้อมูลพื้นฐาน และตัดสินใจได้อย่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

6. ด้านการเรียนรู้และทักษะการสื่อสารโดยภาพรวมข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารรู้จักเหตุโดยสามารถชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติงานหน้าที่และข้อราชการต่าง ๆ ให้ผู้ร่วมงานทราบด้วยวิธีที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นผู้บริหารที่ใช้ทักษะในการสื่อสารมอบหมายงานด้วยการถ่ายทอดคำสั่งทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เพราะบางครั้งการสื่อสารอาจไม่ใช้การสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร อาจจะต้องสื่อสารกันผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในปัจจุบัน รวมถึงผู้บริหารในปัจจุบันนี้ต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในทุก ๆ ด้าน สามารถสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงานได้ สามารถชี้แจงเกี่ยวกับข้อปฏิบัติ ระเบียบราชการต่าง ๆ ให้คนอื่นเข้าใจได้ง่าย และเป็นผู้ประสานงานที่ดี สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานให้เกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวดา สนองฝัน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้าน ความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้าน การประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการและทักษะด้านการสร้างทีมงาน โดยทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารควรรู้เทคนิคการสื่อสาร การพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และด้านทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและ การบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารจะต้องเปิดใจกว้าง ก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

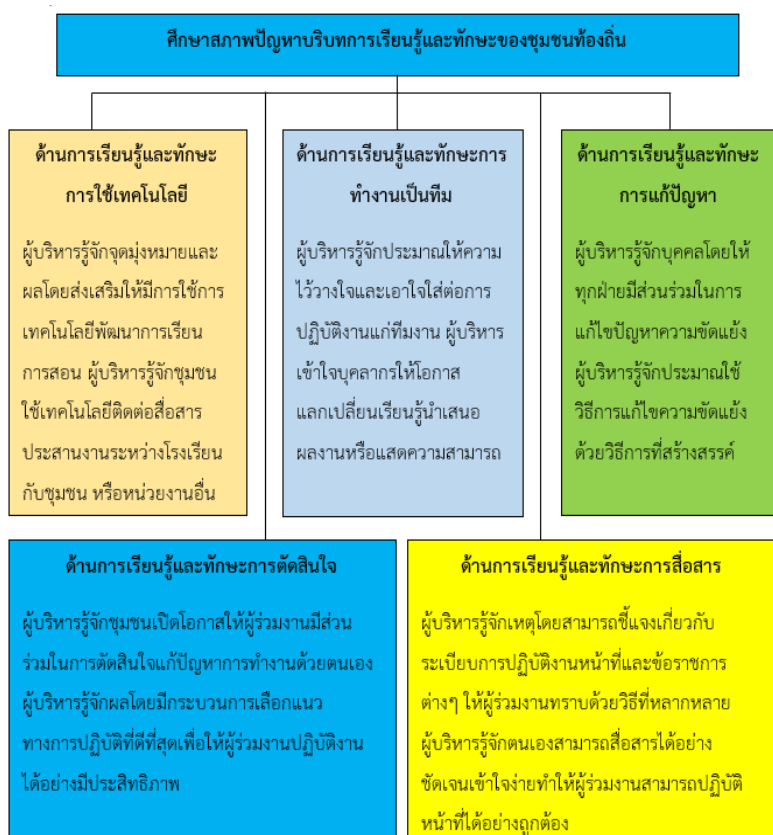
ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบายสำหรับชุมชนท้องถิ่น ควรกำหนดนโยบายแนวทางในการพัฒนาบริบทการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ในด้านทักษะการตัดสินใจ เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ที่สมบูรณ์รวมถึงมีความรู้ความสามารถในการบริหารชุมชนและส่งผลต่อประสิทธิผลในชุมชนท้องถิ่นต่อไป

2. ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารชุมชนควรมีจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารชุมชนควรมีความเข้าใจบุคลากร สามารถชักจูง โน้มน้าวให้ร่วมทีมกันปฏิบัติงานให้แก่สถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการเรียนรู้และทักษะของชุมชนท้องถิ่น ท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา ทองสมุทร. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก. (2557). การบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3. (ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พิสิทธิ์ หอมสมบัติ. (2556). การพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียนโรงเรียนบ้านดอนยู กิ่งอำเภอเขาเยย จังหวัดอุบลราชธานี. (รายงานการค้นคว้าอิสระ) กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แพรวดาว สอนองผัน. (2557). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2557). แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ.2545-2559) : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2555). รายงานการศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.